

Przemysław Maj*

**SPRAWOZDANIE Z SEMINARIUM NAUKOWEGO
„OKRĘG PODKARPACKI
NA TLE OGÓLNOPOLSKICH WYNIKÓW
WYBORÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
W 2014 ROKU” (RZESZÓW, 2014)**

Seminarium „Okręg podkarpacki na tle ogólnopolskich wyników wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 roku” odbyło się 16 czerwca 2014 r. w Rzeszowie. Jego tematyka została ustalona z uwagi na wyjątkowość wyborów europejskich, które obfitują w antynomie. Z jednej strony, codziennie doświadczamy obecności procesów integracyjnych, a Unia jako organizacja poszerza zakres swoich kompetencji w różnych sferach dotyczących (pośrednio lub bezpośrednio) interesów obywateli. Wydawać by się mogło, że coraz większe znaczenie integracji powinno korelować z postrzeganiem elekcji do PE przez wyborców jako istotnej, chociażby z tego powodu, że są to jedyne wybory europejskie, w których mogą oni wyrazić swoje poparcie lub dezaprobatę. Z drugiej strony, obserwując frekwencję wyborczą w tych państwach członkowskich, w których nie istnieje przymus wyborczy (a w szczególności należących do grupy postkomunistycznych), można zauważyć, że w hierarchii preferencji głosujących elekcja do PE znajduje się na ostatnim miejscu. Absencja wyborcza na poziomie 75–80% jest zjawiskiem, które rodzi wiele pytań. Celem seminarium było dokonanie ewaluacji poszczególnych aspektów tych wyborów, ze szczególnym uwzględnieniem wyników na Podkarpaciu i w wybranych okręgach.

Organizatorem spotkania był Zakład Teorii Państwa, Prawa i Polityki Katedry Politologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seminarium miało charakter ogólnopolski, wzięli w nim udział prelegenci z Uniwersytetu

---

* Instytut Nauk o Polityce, Uniwersytet Rzeszowski, al. mjr. W. Kopisto 2a, 35-959 Rzeszów, e-mail: przemaj@o2.pl

Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Oświęcimiu oraz Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seminarium przybrało formę jednodniowego spotkania naukowego. W jego trakcie wygłoszono dziewięć referatów, które zostały podsumowane godzinną dyskusją. Spotkanie rozpoczęło o godzinie 10 powitaniem gości, w dalszej kolejności wygłaszano dwudziestominutowe referaty.

Wojciech Langer¹ z Uniwersytetu Jagiellońskiego poddał analizie *Funkcje prawa wyborczego w kontekście wyborów do Parlamentu Europejskiego*. W wystąpieniu wyróżnił pięć zasadniczych funkcji przedmiotowych norm: kreacyjną, wyrażania woli wyborców, legitymującą, kontrolną i integracyjną, odnosząc każdą z nich do systemu wyborczego do Parlamentu Europejskiego w Polsce.

Krzysztof Kopciuch² wygłosił referat zatytułowany *Wpływ polskich eurodeputowanych na organizację Parlamentu Europejskiego w latach 2004–2013*. Przedstawił cechy polskiej reprezentacji do Parlamentu w poszczególnych kadencjach tego organu, wskazując na przynależność europosłów do poszczególnych grup politycznych. Część swojego wystąpienia poświęcił na analizę znaczenia polskiej delegacji (jej rzeczywistego wpływu na decyzje Parlamentu).

Tematem wystąpienia Piotra Szczepanika³ była kampania wyborcza do Parlamentu Europejskiego w powiecie jarosławskim. Główne tezy referatu zostały oparte na analizie materiałów wyborczych zamieszczanych przez ugrupowania polityczne na łamach „Gazety Jarosławskiej” oraz telewizji internetowej POD24.

Dominik Szczepański⁴ przedstawił *Instytucjonalizację form rywalizacji politycznej w wyborach do Parlamentu Europejskiego w województwie podkarpackim*. W referacie poddał szczegółowej analizie trzy aspekty rywalizacji politycznej, na którą złożyły się: konflikt, ład społeczny oraz układ rządzący – opozycja.

Marek Friedrich⁵ analizował *Negatywną reklamę telewizyjną w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Polsce*; wskazując w pierwszej kolejności na jej genezę, istotę i znaczenie. W drugiej części odwołał się do studium przypadku i reklam sztabów wyborczych Prawa i Sprawiedliwości, Platformy Obywatelskiej oraz Sojuszu Lewicy Demokratycznej, które emitowano podczas kampanii wyborczej przed elekcją do Parlamentu Europejskiego.

---

¹ Doktorant w Katedrze Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

² Doktorant w Instytucie Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

³ Doktorant w Instytucie Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

⁴ Adiunkt w Instytucie Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego.

⁵ Licencjat w Instytucie Politologii Uniwersytetu Gdańskiego.

Przemówienie Piotra Zięby⁶ zostało zatytułowane *Maciej Giertych i jego „Opoka w Kraju” w kampanii wyborczej Ligi Polskich Rodzin do Parlamentu Europejskiego w 2004 roku*. Prelegent przybliżył poglądy jednego z najbardziej znanych działaczy LPR – Macieja Giertycha, prezentowane na łamach wskazanego czasopisma⁷. Na podstawie analizy treści periodyku stwierdził, że cechą charakterystyczną antyniemieckich i antyeuropejskich poglądów prezentowanych na jej łamach była recepcja poglądów polskiego historyzofa – Feliksa Konecznego.

Przemysław Maj⁸ przybliżył *Specyfikę okręgu podkarpackiego na tle ogólnopolskim w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2014 roku*. Wyniki elekcji w województwie zostały przedstawione w świetle socjograficznego modelu badań zachowań wyborczych. Wśród determinant, które w dużym stopniu miały wpływ na głosowanie w regionie podkarpackim, wyróżnił wskaźnik uczestnictwa w praktykach religijnych, poziom zurbanizowania okręgu, a także czynniki wskazujące na sytuację gospodarczą regionu – odsetek bezrobotnych, poziom PKB liczony na jednego mieszkańca i wskaźnik przedsiębiorczości.

Anna Pięta-Szawara⁹ analizowała *Wpływ ustawy kwotowej na zmianę podmiotowości kobiet w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2014 roku*. Celem podjętej analizy było stwierdzenie, czy i w jaki sposób ustawowe regulacje dotyczące równego statusu kobiet i mężczyzn, zapisane w Kodeksie wyborczym uchwalonym przez Sejm 5 stycznia 2011 r., wspierają udział kobiet w sferze publicznej. W pierwszej części wystąpienia zaprezentowała genezę wprowadzenia rozwiązań kwotowych w Polsce, następnie ukazała wpływ przyjętych regulacji na wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r.

Jako ostatni wystąpił Tomasz Koziello¹⁰ z referatem *Liga Polskich Rodzin w wyborach do Parlamentu Europejskiego*. Prelegent postawił kilka pytań, na które w dalszej kolejności starał się udzielić odpowiedzi: 1. Co złego widziała LPR w Unii Europejskiej przed akcesją w 2004 r.? 2. Dlaczego postanowiła wziąć udział w wyborach do struktur organizacji, której była przeciwna? 3. Jakie efekty przyniosła kampania wyborcza Ligi? Referent argumentował, że Liga była partią pragmatyczną i starała się wykorzystać każdą sposobność do prezentacji i realizacji swojego

---

⁶ Asystent w Instytucie Politologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Oświęcimiu.

⁷ „Opoka w Kraju” to czasopismo narodowe stworzone i kierowane przez Macieja Giertycha.

⁸ Adiunkt w Instytucie Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego.

⁹ Adiunkt w Instytucie Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego.

¹⁰ Adiunkt w Instytucie Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego.

programu politycznego oraz wzmocnienia pozycji na scenie politycznej, nie tracąc przez to wiarygodności ideowej.

Wygłoszone referaty zostały podsumowane w formie dyskusji. Poruszane przez dyskutantów problemy dotyczyły normatywnych aspektów wyborów europejskich, uwarunkowań wyborów do Parlamentu Europejskiego na poziomie wybranych okręgów, analizy makrosystemowej – rezultatów wyborów w Polsce w odniesieniu do wyników w pozostałych państwach członkowskich, kampanii wyborczej, jej charakteru, przebiegu oraz kontekstu politycznego, interpretacji wyników wyborów pod względem ich znaczenia dla Parlamentu Europejskiego, Polski oraz Unii Europejskiej jako organizacji.

Podsumowując znaczenie seminarium, należy zauważyć, że zostało zorganizowane w trzecim tygodniu od zakończenia wyborów europejskich. Czas, który upłynął od momentu ogłoszenia rezultatów w Polsce, pozwolił na dokonanie pogłębionych analiz, co znalazło wyraz w wygłoszonych referatach. Szczególne uwzględnienie podkarpackiego okręgu numer 9 miało merytoryczne uzasadnienie z powodu dwóch cech tego województwa. Po pierwsze, wśród poglądów wyborczych obywateli już od 2004 r. dominowały przekonania eurosceptyczne, co można tłumaczyć w odniesieniu do uwarunkowań historycznych, świadomościowych i strukturalnych. Jednym z celów seminarium było potwierdzenie tej tezy. Po drugie, specyfiką Podkarpacia w wyborach innego typu niż europejskie była ponadprzeciętna partycypacja wyborcza. Jednym z zadań uczestników seminarium była próba znalezienia odpowiedzi na pytanie o przyczyny braku konsekwencji w świetle wyborów do Parlamentu Europejskiego.